

La Llei de creació de l'Agència Catalana de la Inspecció de Treball

Mar Serna Calvo
Consellera de Treball

El passat 12 de maig el plenari del Parlament de Catalunya va aprovar la Llei de creació de l'Agència Catalana de la Inspecció de Treball, Llei amb la qual es tanca el procés iniciat amb el traspàs de la Inspecció de Treball a la Generalitat de Catalunya el passat 1 de març.

La Inspecció de Treball té com a objectius lluitar contra la precarietat laboral, la sinistralitat laboral, la desigualtat i la discriminació, així com perseguir l'economia submergida, que sempre s'incrementa en moments de crisi com els actuals. La inspecció és, en definitiva, un element essencial per millorar la qualitat de l'ocupació a Catalunya.

Per aquest motiu, esdevé una eina fonamental per a les persones treballadores i les empreses de Catalunya, perquè millora la protecció dels drets laborals i sindicals en la mesura que la Inspecció vetlla pel compliment de les normes en l'àmbit laboral i evita la competència deslleial de les empreses que infringeixen la llei i perjudiquen aquelles altres que sí que la compleixen.

El traspàs de la Inspecció de Treball ha comptat amb la complicitat dels agents socials de Catalunya. Així ho s'assenyala l'Acord estratègic per a la competitivitat, la internacionalització i la qualitat de l'ocupació de l'economia catalana l'any 2005, que estableix el traspàs de la Inspecció de Treball com un element per avançar cap a una major competitivitat i qualitat de la nostra ocupació.

El passat dia 1 de març es va celebrar al Palau de la Generalitat l'acte de signatura del traspàs de la Inspecció de Treball a la Generalitat de Catalunya i es va iniciar un procés institucional que va culminar el passat 12 de maig amb l'aprovació al Ple del Parlament de la Llei de creació de l'ACIT
Foto: Departament de Presidència (Ruben Moreno)

En aquest sentit i en el marc d'aquest traspàs, l'Acord assenyala la necessitat de dotar-se del manteniment de la concepció integral i única del Sistema d'Inspecció de Treball, la unitat de funcions dels/de les inspectors/ores i el manteniment d'un cos i un sistema d'informació únic.

La Llei que va aprovar el Parlament de Catalunya el passat dia 12 de maig ha culminat el procés institucional d'aquest traspàs que, a més, suposa un pas endavant en el reforç de l'autogovern de Catalunya.

La Inspecció és un element cabdal en l'execució de polítiques laborals i un instrument bàsic per a la consolidació del marc català de relacions laborals.

La Llei estableix la creació de l'Agència Catalana de la Inspecció de Treball com a organisme autònom administratiu a través del qual la Generalitat executa les seves competències en matèria d'inspecció de treball i, per tant, és l'eina clau per fer possible la inspecció de treball del segle XXI. L'objectiu de l'Agència és construir un model sòlid per a la inspecció de treball a Catalunya, basat en els principis d'eficàcia, eficiència, independència, qualitat i transparència.

La constitució d'una Agència com a model organitzatiu propi de la inspecció de treball de Catalunya té molts avantatges, d'entre les quals és convenient destacar-ne quatre:

- L'establiment d'un sistema de treball orientat a resultats a través de la definició d'un contracte programa on s'hauran de determinar els objectius i els mitjans que es destinen per assolir-los. Aquest element no només implica una millora en l'eficàcia i eficiència de la inspecció, sinó que abasta un altre aspecte cabdal en la concepció de la inspecció i les exigències dels organismes internacionals: la necessària separació entre els òrgans de decisió política i els òrgans d'inspecció, tot garantint la independència en les seves actuacions.
- L'increment de recursos per contribuir a la millora de les condicions de seguretat i salut laboral de les nostres empreses i, per tant, contribuir també a una major qualitat dels llocs de treball i a la lluita contra la sinistralitat laboral mitjançant la creació del cos de subinspectors de seguretat i salut laboral.
- L'aposta decidida per les noves tecnologies tant en els processos de treball com en el tractament de la informació i en les relacions de la inspecció amb els ciutadans i les ciutadanes. Aquest impuls ha de permetre una millor planificació de les actuacions i una millora en la immediatesa de la resposta de la inspecció als requeriments de la ciutadania.
- Per últim, cal destacar també la novetat que suposa l'establiment d'un sistema de participació dels agents socials i econòmics de Catalunya en els temes d'inspecció de treball a través del Consell de Relacions Laborals.

La llei millora la protecció dels drets laborals i sindicals i evita la competència deslleial de les empreses que infringeixen la llei

Aquest procés de participació, conjuntament amb el fet que la direcció i l'elaboració dels plans i programes de la inspecció de Catalunya siguin decidits a Catalunya, ha d'implicar un canvi en l'orientació de les actuacions de la inspecció, de tal manera que estiguin més lligades a les necessitats reals del nostre marc de relacions laborals.

De fet, la creació d'una comissió de la inspecció de treball en el marc del Consell de Relacions Laborals ja va ser, en el seu moment, un reflex de la voluntat de la Generalitat de construir un model de participació i de diàleg social per a la inspecció.

Per garantir aquest apropament a la realitat catalana volem preservar la vàlua, professionalitat, preparació i competències que els professionals de la Inspecció de Treball han demostrat al llarg de més d'un segle i alhora reforçar els mitjans de què disposen per fer millor la seva feina.

En aquesta línia de reforç de la Inspecció, la Llei preveu la creació d'un cos autonòmic de subinspectors de seguretat i salut laboral, que permetran incrementar l'abast i l'eficàcia de les actuacions de la inspecció en l'àmbit de la prevenció de riscos laborals. Aquest cos es nodrirà en un primer moment de personal tècnic habilitat dels centres de seguretat i salut laboral del Departament, després de superar un procés selectiu.

La llei es va aprovar per 70 vots a favor, 16 en contra i 46 abstencions. En finalitzar la votació, es va fer la tradicional foto de família, encapçalada per la consellera, a les escales del palau del Parlament
Foto: Parlament de Catalunya (Xavier Prat)

Tot i que des de l'any 1979 es parlava de la possibilitat que Catalunya assumís la funció inspectora, no ha estat fins ara que s'ha assolit el traspàs. Val a dir que l'Estatut de Catalunya actual preveu expressament, a diferència de l'anterior, la dependència orgànica i funcional del personal que fa tasques d'inspecció de la Generalitat de Catalunya en totes aquelles matèries de l'ordre social que ja li eren pròpies.

Bàsicament, aquestes matèries són: la prevenció de riscos laborals, les relacions laborals, els drets sindicals, la igualtat i l'ocupació. Posteriorment, s'hi incorporen les tasques d'inspecció derivades de la competència, també transferida, de concessió dels permisos inicials de treball a persones estrangeres extracomunitàries.

Amb el traspàs de la Inspecció de Treball, Catalunya s'ha convertit en la primera comunitat autònoma a accedir a les plenes competències, tant orgàniques com funcionals, en matèria d'inspecció laboral, marcant un camí que d'altres reformes estatutàries, com la d'Andalusia, estan seguint. L'assumpció d'aquesta nova competència, ha suposat que el Departament de Treball ja estigui exercint totes les noves competències que li atribueix l'Estatut d'autonomia de 2006.

L'efectivitat d'aquest traspàs ha comportat que, des del passat 1 de març, el 55% dels efectius de la inspecció de treball a Catalunya -en concret 249 professionals- s'hagin integrat a la Generalitat. L'altre 45% continua depenent de l'Administració estatal, la qual exerceix les competències en matèria de Seguretat Social al conjunt de l'Estat.

A fi de fer efectiu aquell principi de manteniment de la concepció única integral del sistema d'inspecció en tot l'àmbit social i, alhora, articular un mecanisme estable de cooperació entre les administracions, el passat 1 de maig, d'acord amb el calendari que s'havia fixat al conveni de col·laboració, es va constituir el Consorci Inspecció de Treball i Seguretat Social de Catalunya. S'hi han adscrit els serveis d'inspecció d'una i altra Administració. És dins d'aquest Consorci, on es defineixen els plans i programes comuns

d'actuació de la inspecció i on s'estableixen les pautes i els criteris per a l'execució de tota l'activitat comuna de la Inspecció de Treball i Seguretat Social a Catalunya.

Així, el personal inspector i subinspector, independentment de si es troba adscrit a la Generalitat o a l'Estat, conserva totes les seves competències, ja sigui en matèria de Seguretat Social o de prevenció de riscos laborals, relacions laborals, etcètera, amb la intenció d'evitar duplicitats. A més, el Consorci inclou una oficina comuna d'atenció ciutadana, on les empreses i les persones treballadores podran adreçar-se a la Inspecció. Per exemple, s'hi podran presentar denúncies, o bé, al·legacions i documentació en el curs dels procediments sancionadors, sense haver de preocupar-se de quina Administració és la competent en l'objecte concret de l'actuació inspectora.

La consellera de Treball, Mar Serna, en un moment de la seva intervenció en el Ple del Parlament el dia 12 de maig, dia en què es va aprovar la llei
Foto: Parlament de Catalunya, Xavier Prat

En definitiva, crec que no és exagerat afirmar que dins del procés de desplegament de l'Estatut que s'ha portat a terme durant aquesta legislatura, el traspàs de la inspecció de treball és una de les fites més importants per fer efectiva la millora de l'autogovern del nostre país. Sobretot, si tenim en compte que es tracta d'una peça clau per tal de contribuir a l'equilibri social, la igualtat d'oportunitats, la transparència del nostre mercat de treball i a l'impediment de la competència deslleial entre les empreses.

Catalunya, com en d'altres ocasions, és capdavantera en l'assumpció d'aquesta competència i, per tant, hem de ser conscients que el camí que ara iniciem pot ser determinant en el dibuix final de l'adaptació de l'organització de la inspecció de l'Estat a la realitat territorial d'Espanya.